

beren ikastaroetarako era ortako zerbait nai dutenak zerbidu bidez: P. Laffite'ren **Euskaldunen Lorategiaz** (Baiona, 1931), Fr. Ignacio Omaechevarria'ren **Euskera** (Zarautz, 1959), eta K. Echenagusia'ren **Euskal idazleen lorategia** —Bizkaieraz— (Derio, 1965).

Oi dan otoitzarekin bukatu da batzarra.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

* * *

1967 - III - 25

Donostia, 1967-ko epaillaren 25-ean.

Bildu dira: Manuel Lekuona buru, Jean Haritschelhar buru-ordezko, Arrue, Dassance, Gorostiaga, Irigaray, Irigoyen, Labayen, Lafitte, Larzabal, Satrustegi eta Villasante euskaltzainak; Altuna, Artola, Barandiaran (Aita Emiliano), Beobide, Etxaniz, Garmendi (Salbador), Juan M.ª Lekuona, Lizundia, Loidi, Oñatibia, Oregi, Santamaria, Zatarain eta Zugasti euskaltzain laguntzailleak, San Martin idazkari dala.

Eppherre, Garmendia (Juan) eta Oleaga'k ezin etorria adierazi dute. Oitura dan otoitzarekin asi da biltzarra.

Ondorean, beste gabe, euskaltzain buruak adierazi du Mitxelena euskaltzainak nola Lingüística Indo-Europea katedra irabazi duen Salamanka'ko Unibersidadean eta batzarkide guzcion izenean zorionak ematea eskatu du. Ago-batez ontzat artu da.

Satrustegi jaunak gogorazi du Nafarroako Diputazioneari zorionak eman bearra euskera eskoletara eramateko artu duen erabagiagaitik.

Lizundia jaunak, «Gerediaga» alkartearen izenean, zilarrezko bandeja bat eman dio «Kirikiño»ren omenezko sari berezia irabazi zuen Salbador Garmendia'ri.

Irigoyen jaunak aditzera eman du, Erkiaga jaun diruzainarekin nola izan duen kontuen argitasunak ematea eta Diru-etxeetako kartilletan oni firma jartzea.

Idazkariak irakurri du Erkiaga gandik jaso duen diru gora-berazko argitasuna. Onela da:

ONDASUNEN ETORBIDEAK: Oiturakoak, Junta de Cultura de Vizcaya'k 10.000 peseta; Bizkaiko Diputazioak 100.000; Bizkaiko Ahorro Kutxak 10.000; Bilboko Ahorro Kutxa Munizipalak 5.000; Gipuzkoako Diputazioak 5.000; Gipuzkoako Ahorro Kutxak 5.000; Nafarroako Diputazio Foralak 10.000. Guztira: **145.000 peseta** urteko.

BEREZIKI: Bizkaiko Ahorro Kutxak 10.000 peseta Literatura sarirako (Nobela-saria «D. Agirre», «T. Alzaga» Teatru-saria); Gipuzkoako Ahorro Kutxak 10.000 peseta Literatura sarirako («Lizardi» olerki sarirako 5.000, eta «Xenpelar» bertso-paperen sarirako 5.000). Iñoiz eman izan dute Donostiako Ahorro Kutxa Munizipalak eta Donostiako Udalaxeak

Oiez gaiñera zenbait diru jasoten da EUSKERA aldizkariaren arzaileetatik; Liburu salketatik eta iñoren sari ta emankizunak.

ERALGIPENAK: Burego zuzendariari 70.000 peseta urteko; buregoko andereño laguntzaileari 36.000 urteko; etxe-garbitzaileari 3.000; Etxe-errenta 6.200; argia 3.000; ura 300; telefonoa 1.100; berokiña 100; Bulego gaiak 2.000; errebisten ordainketak: «Gure-Herria» 185; «Pan-pin» 2.500; «Auspoa» 1.680. Uretereko gastoak, guztira: **90.065 peseta.**

OARRAK: Azkenengo EUSKERA urte biri dagokiona argitaratu izan da. Ordaindurik dago = **162.797 peseta**, 1.134 alegaitik (Ellacuría, Bilbao).

Eguneroko ta baita osotakoak eroateko ere, Euskaltzaindiaren etxean KUTXA TA BANKUETAKO liburu zabala ekinen dabil. Ordaindutako fakturak ere, emen daude egoki josita.

Donostiako Diru-etxeetan eta dagoen ondasunen berri, Esnoz, Irigaray eta Mitxelena jaunak eman oi izan dute, noiztik noizera. Illero egin bear litzake.

KUTXAN ETA BANKUETAN, ONDASUNEN EGOERA: Bilboko Ahorro Kutxan 5.136,66; Bizkaiko Ahorro Kutxan 10.120,85; Bilboko «Banco Guipuzcoano»an 19.493,86. Guzira: **34.751,37 peseta.** (Kontu oietan, 1967-3-13'garrenetik firma bi biar dituzte, Erkiaga-rena ta Irigoyen-ena).

Banco de San Sebastián —Donostia— **194.001,60**; Bauku berean «Gero» liburuaren azken-argitalpeneko kontuan dagoena **26.196,21.**

Kutxan: Bilbon 2.564,80; Donostian 504,25. Beraz, guztira **3.069,05 peseta.**

Bilbo eta Donostian, dirutan dugun guztia: **258.018,23 peseta.**

Onela dira Erkiaga jaunak Epaillean ematen dizkigun kontuen argitasunak.

Idazkariak aditzera eman du Toribio Etxebarria euskaltzain laguntzailearen karta bat izan duela, adiskide gisan, esanaz Euskaltzaindiko guziera eskerrak emateko, ta bereziki Alfonso Irigoyen'i, bere **Lexicón del euskera dialectal de Eibar** lana (EUSKERA, X-XI, 1965-1966) argitaratzeagaitik.

Idazkariak, egin diran gutunen berria eman du: Ministeriora audientzia eskatzen; Caro Baroja jaunari ta «Unesco»ri Ministeriora egin zan eskariaren kopiak bialduaz; Zatarain deituraren berriak eskatzen ziguten karta, USA'tik artua, Zatarain euskaltzaindikoaren estu utzi zan.

Lazkaoko (Gipuzkoa) udaletxearen idazki bat irakurri da Euskaltzaindiak Ministeriora egin zuan eskabideagaitik eskerrak emanaz.

Caro Baroja euskaltzain laguntzailearen gutun bat, Madril'dik artua, nun esaten duen guk Ministeriora egindako eskariaren kopia ta gure karta artu dituela ta ar-emanetan jarri dela Vicente García de Diego jaunarekin ta beren aldetik egiten dutenaren berri emango dizkigutela.

Idazkariak esan du apirilaren 23'an euskaltzain-buru den Manuel Lekuona jaunari omenaldia egingo diotela bere ikasle izan ziran apaizak eta Oiartzungo erriak eskeiña eta ongi litzakeala zenbait euskaltzaindiko bertara joatea. Ondoren, Juan Oñatibiak omenaren zenbait berri eman ditu.

Gipuzkoako Diputazioaren idazki bat, esanaz, urteroko dirua jasotzeko bearrezkoa zaigula urteko egintzen argi-bidea idazkiz presentatzea. Memori ori egiteko gelditu gera. Baita ere pentsatu da urte askoan sari berdina dugunez, geitutzearen eskaria egitea. Memoria gertatu ondorean Euskaltzaindiko komizio bat, Arrue ta Lojendio jaunak bertako direla, joan bitez personalki mintzatzera.

Garmendia (Zeleta) Barcelona'tik egindako karta bat irakurri da, esanaz an ots aundia eta onurakorra izan zuela Euskaltzaindiak Ministeriora egin zuen eskariak, ta katalanak ere bizkortu direla beren aldetik berdin jokatzeko. Bide-batez, eskatzen du, Mitxelena euskaltzafiari zorionak ematea.

Idazkariak, Monzon-Olaso'neko Telesforo'ren karta baten berri eman du, esanaz gure gogo zintzoa ikusirik bere euskaltzain laguntzaille izendapena ontzat artzen duela eta inoiz Bayonan edo bilkurarik balitz gurekin izango dela.

Donostitik, korreoz, izenik gabeko sobre itxi baten 500 peseta etorri dira, orritxo batekin; orritxoan dio: «Euskeraren alderako».

Eguneko gaiari dagokionez, urre-ezteiez ideak erabili dira: Lizundiak irakurri du «Gerediaga» alkartearen izenean orri bat, Euskaltzaindia sortzearen bearra Aristides Artiano durangoarrak gogoratu zuela 1886-ko «Euskerazko Jaialdian», ta ori aintzat arturik zenbait gauza antolatzeke gertu daudela, batez ere erriari begira, ta literatura sariketa eta urtebirik-bat egiten ari diran «Euskal Liburu ta Diskoen Feria» Euskaltzaindiaren izenean eratu zezatekela. Orrezgaiñera, beste zenbait lekutan ere ongi litzakeala, Euskalerrian zear, kulturazko billera eta jaialdiak antolatzea. Ontzat artu da «Gerediaga»ren asmoa. Gaiñerakoan, beste tokietan zerbait egiteko, toki beretako eratzalle ta giroa bearke dira.

Irigoyen mintzatu da Azkue'ren izena Bilboko kale bati ematearekin, adieraziz geuk aurretik aukeratutako kale batentzat eskatu bear dala, edozelako kale edo lendik beste era batera deitzen zaion bat izan ez din. Ta, kalearen izen ofiziala urre-ezteietan jarri.

Euskaltzain buruak esan du, urre-ezteietarako eginkizunik onena Azkue'ren iztegia (gutxienez lehenbiziko tomoa) argitaratzea izango litzakeala ta ortarako Mitxelena jaunarekin mintzatzea komeni dala. Mintza bedi ortarako izendatua zan komizioea.

Ministeriotik ez da etorri, oraindik, audientziaren berririk.

Real Sociedad Vascongada de los Amigos del País'koen batzar nagusiaren buruz ez da agertu idea berririk inoren aldetik.

Arrue jauna mintzatu da bertsolari txapelketari buruz, esanaz apirilaren 9'an izango dala Hernanin Gipuzkoako txapelketaren azken-aurrekoko saioa, ta azkena Tolosan 23'an, seguru-aski. Gero, Euskalerrri guziko, bear bada, Maiztezan.

Valladolid'ko periodistak eskatu dituzte euskeraren berriak. Ortaz zerbait dioten liburu ta aldizkariaren berri ematea pentsatu da.

Beobideren eskariz «Toribio Alzaga» teatru saria aldatzea komeni dala esan da. «Agora»k ortarako sari aundiagoa ematen duanez, egille oberenak «Agora»kora dijoztela ta «T. Alzaga»ra lan maxkalak bakarrik.

Orregaitik, bear bada, obe ditzakeala «T. Alzaga» saria errepresentaziorik geien egiten dituan antzerki taldeari edo errepresentaziorik onenak egiten dituanari ematea. Gauza ori erabagitzeko teatru lanetan sartuak dabilzatenak dirala egokienak eta Labayen, Larzabal eta Beobide beraren eskutan utzi da estudio bat egitea.

Loidik esan du, diru eskariak egiteko, aurrez Banku-etxe guzietan kontuak irikitzea komeni dela ta era orretara kartak idatzi bearra firmak zertifikatuaz; erabagi denez, firma oiek, Irigaray, Loidi, Valverde eta Zatarain jaunak izango dituzte.

Loidi berak esan du Espaiñiako telebistak katalanezko antzerkiak ematen dituala ta ia zergaitik ez eskatu euskerazkoena. Batzuek diote, euskal antzerki taldeak ez daudela ortarako bear bezela gertatuak (au diotenak, ain zuzen ere, teatru lanetan sartuak daudenak dira), ta obe litzakeala, oraingoz, beste euskal gai batzuek eskatzea: euskal-kantak, bertsolariak eta abar.

Arruek dionez, aurren, bear bada TV'koak etorriko dirala Euskalerriko azken txapelketara.

Euskaltzain buruaren eskariz izkuntzaren alderako jakintza gaien txostenak dituzteneri eman zaizkie, irakurteko, bakoitzari amar minutuko beta. Lafitte jaunak egin du zenbait itz eta atzizkiri buruzko adierazpen jakingarria. Eta, Gorostiaga jaunak jarraitu dio aurretiko biltzarrean jardun zuen **Diccionario Etimológico Vasco** gaiari; ta urrengoan berriz jarraitzeko utzi du.

Irigaray jaunak esan du zenbait gazte direla oraingo Geografía Lingüística»ren estudioa egiteko gertu, ta joango diran tokietarako Euskaltzaindiaren agiri berezi bat naiko lutekela lagungarri. Ontzat artu da. Ta berek esango digute zer erataro egiña bear duten.

Irigoyen mintzatu da Bilboko ikastoleri buruz. Datorren kursoan, Bizkaiari, berriak irikitzeko aukera ona izango omen da; eta giro ori aprobetxatzeko nolabait eragin bearra dagonez komizio bat autatu da: Erkiaga, Oleaga eta Irigoyen.

«Krisellu» taldearen eskariz, Euskaltzaindiaren izenean, antzerki ziklo bat eratu nai da Bilbon, Irigoyen'ek agerrerazten duenez, Brecht eta Salvat'en lanekin asiaz. Apirillaren 16'an «Krisellu»koak eratu ta gero, 23'an, «Jarrai»koak.

Literatura sariketarako juraduak eman dituzten beren erabagiak:

«Lizardi» izeneko olerki sarira Ibon Sarasola'ri, bere **Ez bat, ez bi, ez...** izena duen poemagaitik. Juraduko: Aresti, Artola (Bordari) eta Etxaniz.

«Xenpelar» izeneko bertso-paperean saria Inozentzio Olea'ri, bere **Nere jaiotetxea** gaitik. Juraduko: Arrue, Artola (Bordari), Irigoyen, Valverde, Zatarain eta Zavala.

Oitura dan otoitzarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN